

ANN-CHARLOTTE EKENSTEN

SIDAN 1

Minifakta om daggmaskar

Lärarmaterial

VAD HANDLAR BOKEN OM?

I boken får vi lära oss mer om daggmaskar. Vi får bland annat veta vad daggmasken äter och hur den lever. Varför är egentligen daggmaskar viktiga för växter och djur?

LGR22 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Sakprosatexter för barn. Beskrivande, förklarande och instruerande texter och hur deras innehåll kan organiseras. (SV åk 1–3)
- Muntliga presentationer och muntligt berättande. Föremål, bilder, digitala medier och verktyg samt andra hjälpmedel som kan stödja presentationer. (SV åk 1–3)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Förmåga att formulera sig och kommunicera i tal och skrift, urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer.
- Läs och analysera skönlitteratur och andra texter, för olika syften.

LGRA22 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Sakprosatexter för barn och unga. Beskrivande, förklarande och instruerande texter och hur deras innehåll kan organiseras. (SV åk 1–3)
- Muntliga presentationer och muntligt berättande. Föremål, bilder, digitala medier och verktyg samt andra hjälpmedel som kan stödja presentationer. (SV åk 1–3)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Förmåga att formulera sig och kommunicera i tal och skrift samt med andra former för kommunikation.
- Förmåga att läsa och reflektera över skönlitteratur och andra texter.

BOKSAMTAL SIDA FÖR SIDA

- Vad handlar den här sidan om?
- Hur kan det komma sig?
- Finns det ord som jag inte förstår?
- Behöver jag veta något som inte står i texten?
- Vad tror jag nästa sida kommer att handla om?

PARLÄSNING

Två elever samarbetar och läser tillsammans.

Ge dem följande instruktion:

	Klart
Bestäm hur mycket ni ska läsa åt gången.	
Låt din kamrat kort sammanfatta vad texten handlar om.	
Ställ frågor om det ni inte förstår. Skriv frågorna här:	
<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	
Skriv ner minst 5 intressanta fakta som ni har fått reda på när ni läst:	
<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	

DAGGMASKENS FIENDE

Eleverna ska välja ett djur som äter daggmaskar och göra en presentation om det djuret.

Presentationen kan innehålla:

- Namn – vilket djur?
- Utseende – hur ser djuret ut?
- Boende – var och hur bor djuret?
- Föda – vad äter djuret (mer än daggmaskar)?
- Egenskaper – vad är djuret bra på?
- Bild av djuret som du valt.

Presentationen kan redovisas som till exempel en text, en plansch eller som en film.

REDOVISNING MED CHECKLISTA

Eleverna ska redovisa sina presentationer för en annan elev eller i smågrupper.

När eleverna redovisar ska den/de som lyssnar fylla i checklistan och ge feedback.

Checklista

Namn: _____

Kryssa i det som finns med i presentationen. Skriv annars vad som saknas.

Avsluta med en kommentar om vad du tyckte om presentationen och varför.

Namn _____

Utseende _____

Boende _____

Föda _____

Egenskaper _____

Bild _____

Kommentar till författaren:

VAD GÖR DAGGMASKARNA I JORDEN?

Låt eleverna ta reda på vad daggmaskarna gör nere i jorden genom att göra ett maskbo.

Material:

- Stor, genomskinlig glas- eller plastburk.
- Matjord och sand.
- Olika visna löv, äppelskivor, potatisskal, lite rivna morötter.
- 3–5 daggmaskar (beroende på burkens storlek).

Ungefärlig tidsåtgång: 1–3 dagar. Lämplig årstid är maj–okt.

Gör så här:

1. Häll fuktig jord, gärna blomjord, några cm upp i burken och jämna till ytan.
2. Häll på ett tunt lager sand, ca 0,5 cm.
3. Upprepa med jord och sand tills burken har totalt tre mörka lager jord och däremellan två tunnare ljusare lager sand.
4. Placera nu olika sorters löv på ytan och lägg i daggmaskarna.
5. Skär några tunna äppelskivor och blanda dessa med potatisskal och lite rivna morötter. Lägg blandningen ovanpå löven och maskarna.

6. Häll på ungefär två matskedar vatten eller mer om jorden inte är så fuktig.
7. Täck över boet med en plastpåse eller ett lock. Lämna en liten springa eller små hål för genomluftning.
8. Placera burken mörkt, till exempel i ett skåp, eftersom maskarna vill ha samma ljusmiljö som nere i marken.
9. Se till att fuktigheten hålls på en lagom nivå i ditt maskbo. Vänta 1–3 dagar innan ni tittar efter vad som hänt.
10. Låt eleverna rita av maskburken vid start och efter cirka en vecka. Anteckna vad som hänt när ni tittar efter. Skriv ner vad maskarna gör och vad de behöver för att leva och må gott!

FACIT LÄSFÖRSTÅELSE

1. Vad händer med daggmaskarnas bajs?
Daggmaskarnas bajs blir till jord som är nyttig för växter.

2. Vad äter daggmasken?
Daggmasken äter löv och växter.

3. Vad ser du på bilden?

På bilden ser man en hög med daggmaskbajs.

4. Vad händer med daggmasken om den är i solen för länge?
Om en daggmask är i solen för länge torkar den ut och dör.

5. Vad måste hända innan en daggmask kan lägga ägg?
Två daggmaskar måste para sig innan en daggmask kan lägga ägg.

6. Varför måste en daggmask komma upp ur jorden när det regnar?
En daggmask måste komma upp ur jorden när det regnar för annars kan den drunkna.

7. Vilken färg har det varit på de daggmaskar du själv har sett?
Eget svar.

8. Man kan säga att daggmasken är ett nattdjur. Vad är det i texten som gör att man kan säga det?
Eget svar, men ett exempel kan vara: I boken står det att daggmasken kryper upp ur jorden för att äta på natten och då kan man tänka att daggmasken är ett nattdjur.

SANT ELLER FALSKT

Kryssa för om meningarna om daggmasken är sanna eller falska.

	Sant	Falskt
Daggmasken kan se men inte höra.	☐	☒
Daggmasken kan vara blå.	☒	☐
Daggmasken kan lukta men inte smaka.	☐	☒
Daggmasken gillar mörker.	☒	☐
Alla daggmaskar kan lägga ägg.	☒	☐
En fiende till daggmasken kan vara en fågel.	☒	☐
En daggmask kan drunkna.	☒	☐
En del daggmaskar kan bli lika långa som en skollinjal.	☒	☐